Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 40 (86) Warszawa, 1 października 1938 r. Rok III

Prosimy o odnowienie prenumeraty za kw. IV 1938 r. (zł. 4.50)

Konto PKO 22.308

TREŚĆ:

str.

Bilans bankowy 633
Orzecznictwo w przedmiocie księgowości: brak bilansu zamknięcia, nieukończenie inwentarza, niezamknięcie księgi głównej, saldo kredytowe kasy, dowód ze świadka na wysokość obrotu. 636
Orzecznictwo w sprawach podatkowych: amortyzacja praw bezterminowych 638
Okólniki: w sprawie postępowania przy uznawaniu spółdzielni wojskowych za działające w obrębie koszar; — w sprawie kwalifikacji dochodu z udziałów naftowych brutto; — w sprawie państwowego podatku gruntowego od majątków, przeznaczonych na prowadzenie państwowych zakładów chowu koni; — w sprawie gruntów pod torami kolejowymi. 639—642
Ustawy, rozporządzenia i zarządzenia 643
Kalendarz podatkowy . . . . 643—644
Poradnia . . . . 644—647

IGNACY SILBERSTEIN

BILANS BANKOWY

(dokończenie)

15. Listy zastawne (obligacje).
(vide aktywa poz. 18).

16. Rachunki działu kredytu długoterminowego.
(vide aktywa poz. 19).

17. Rachunki Oddziałów.
(vide aktywa poz. 20).

18. Rachunki wynikowe.

a) procenty i prowizje pobrane . . . .
„ „ płacone . . . . saldo . . . .,
b) różnice kursowe,
c) salda kredytowe papierów wartościowych,
d) dochód z nieruchomości.

Należy zaznaczyć, że w instytucjach bankowych prowadzone są odrębne rachunki procentów i prowizji, pobranych i płaconych.

Ad a) W p. a) umieścić należy łączne saldo kredyt. procentów i prowizji pobranych oraz łączne saldo debetowe procentów i prowizyj płaconych i różnicę umieścić we właściwej rubryce bilansu. Rachunki te są najistotniejszymi rachunkami wynikowymi, gdyż stanowią główne odbicie dochodowości banku. Do zasadniczych subrachunków procentów i prowizyj zaliczyć należy:

procenty pobrane: od skupu weksli, kuponów i pap. procentowych, pożyczek, rków bieżących, rków Banków Nostro;
procenty płacone: od wszelkiego rodzaju wkładów, rachunków bieżących, redyskonta weksli, rków Banków Loro:
prowizje pobrane: od inkasa weksli, obrotowa od rków bieżących, depozytów, przekazów, giełdowa;
prowizje płacone: od weksli inkasowych zamiejscowych, wysyłanych na inkaso, kurtaże itp.

Ad b) Książkowe saldo kredytowe różnic kursowych, wynikłych z różnic istotnych oraz wskutek przerachowania remanentów w walutach obcych.

Ad c) Vide aktywa poz. 4 a).

Ad d) Przychód brutto z nieruchomości banku podać bez potrąceń kosztów administracji.

19. Rachunek należności odzyskanych.

Na rachunku tym umieszcza się sumy uzyskane z należności, które już uprzednio, jako nierealne aktywa, zostały spisane na straty.

20. Rachunki wynikowe roku ubiegłego.
(vide aktywa poz. 22).

21. Zyski z lat ubiegłych.
(vide aktywa poz. 23).

Pozycje pozabilansowe

Do pozycji pozabilansowych, nie stanowiących części składowych majątku instytucyj kredytowych, bilans ministerialny zalicza:

1. dłużników z tytułu gwarancyj (aktywa);
zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancyj (pasywa).

W aktywach należy podać ogólną sumę zadłużenia klienteli wobec banku z tytułu wystawionych przez bank gwarancyj.

W pasywach — ogólną sumę zobowiązań banku wobec instytucyj, firm i osób, — z tytułu wystawionych gwarancyj za klientelę banku, zobowiązaną na mocy specjalnych transakcyj do wypełnienia pewnych, umownych czynności w określonych terminach, np. dostawy. Salda w aktywach i pasywach winny sobie odpowiadać. Transakcje gwarancyjne są dla banków na ogół bardzo korzystne, gdyż będąc operacjami bezgotówkowymi, przynoszą dość duże dochody w postaci pobieranych procentów od wystawionych listów gwarancyjnych. Banki także żądają od klienteli dla tego rodzaju transakcji solidnego zabezpieczenia w postaci ewikcji hipoteczn., pap. proc. itp.

2. Inkaso (aktywa).
Różni za inkaso (pasywa).

W aktywach umieszcza się łączną sumę weksli, przyjętych na inkaso, znajdujących się w portfelu (weksle miejscowe) oraz weksli wysyłanych do inkasa do korespondentów banku (weksle zamiejscowe).

W pasywach umieszcza się sumę weksli, oddanych do inkasa przez klientelę banku (podawców).

Salda w aktywach i pasywach winny sobie odpowiadać.

Rachunek „Strat i Zysków" oraz bilans roczny — netto sporządza się według ogólnych zasad nauki księgowości.

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

129.

BRAK BILANSU ZAMKNIĘCIA. NIEUKOŃCZENIE INWENTARZA. NIEZAMKNIĘCIE KSIĘGI GŁÓWNEJ. SALDO KREDYTOWE KASY. DOWÓD ZE ŚWIADKA NA WYSOKOŚĆ OBROTU.

1. Jakkolwiek brak bilansu zamknięcia (nieukończenie inwentarza, niezamknięcie księgi głównej) w dniu urzędowego badania księgowości może utrudnić należytą kontrolę ksiąg, to jednak ujemne skutki stwierdzonego stanu rzeczy nie mogą w żadnym razie rozciągać się z góry na postępowanie odwoławcze, skoro ten brak formalny został w następstwie usunięty.

2. Skoro podatnik tłumaczy saldo kredytowe kasy tym, że, zgodnie z praktyką danego przedsiębiorstwa podyktowaną względami technicznymi, wpisywano gotówkę do rachunku kasy dopiero z chwilą ostatecznego rozliczenia się kasjera z inkasentami, władza orzekająca winna była z obroną tą rozprawić się w orzeczeniu.

Wprawdzie składanie gotówki do kasy przedsiębiorstwa podlega księgowaniu i winno znaleźć właściwy wyraz na rachunku kasy, to jednak ustalenie, jakie znaczenie należy przypisać uchybieniu przeciwko temu prawidłu, zależy od towarzyszących okoliczności.

3. Dowód ze świadka na okoliczność, że wysokość zeznanego obrotu, zaczerpnięta z ksiąg uznanych za nieprawidłowe, odpowiada rzeczywistości, jest proceduralnie niedopuszczalny.

NTA, 10 czerwca 1938, l. rej. 4322/36, 4323/36, 4324/36.

Z uzasadnienia: Z uwagi na tożsamość stron procesowych i spornego zagadnienia Najwyższy Trybunał Administracyjny na zasadzie art. 79 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym Dz. U. poz. 806 z 1932 r. połączył sprawy objęte sentencją wyroku w celu wydania łącznego orzeczenia.

Trzema orzeczeniami w przedmiocie wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za rok 1933 dla firmy F. i S-ka od drobnej sprzedaży towarów kolonialnych i spożywczych w Katowicach—Załężu, przy ul. Wojciechowskiego 155 i przy ul. Wojciechowskiego 86 oraz w Mysłowicach, *Komisja Odwoławcza uznała księgi handlowe spółki za nieprawidłowe z powodu*:

1. braku bilansu zamknięcia,

2. braku względnie nieukończenia inwentarza towarów,

3. niezamknięcia księgi głównej i

4. ujawnienia sald kredytowych w rachunku kasy, względnie księgowania wpływów kasowych pochodzących od inkasentów, dopiero w dniu faktycznego rozliczenia się z nimi.

Skarżąca broni się *w skargach kasacyjnych* identycznymi argumentami przeciw uznaniu ksiąg za nieprawidłowe a mianowicie, że wprawdzie *bilans zamknięcia za rok 1933 nie był jeszcze wykończony w dniu kontroli ksiąg, że księga główna wówczas nie była jeszcze „zamknięta“ i że w inwentarzu towarów brakło cen sumarycznych, lecz że braki te zostały następnie uzupełnione.*

Władza pozwana w odpowiedzi na skargi znamionuje te usterki jako istotne, stanowiące naruszenie przepisów §§ 38 i 39 niem. kod. handl. i wypowiada pogląd, że późniejsze zamknięcie ksiąg i sporządzenie inwentarza nie może mieć wpływu

na ocenę niespornego stanu faktycznego, przyjętego za podstawę orzeczenia.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Jakie ma lub może mieć znaczenie brak bilansu zamknięcia oraz niewykończenie inwentarza, tudzież niezamknięcie rachunków w księdze głównej, o tym Najwyższy Trybunał Administracyjny już orzekał niejednokrotnie w sprawach, podlegających przepisom różnych dzielnicowych kodeksów handlowych. Między innymi orzekł Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku z 4 listopada 1935 L. Rej. 9587—9588 z 1933 r., że *brak bilansu zamknięcia w dniu urzędowego badania ksiąg kupca w pierwszej instancji, jakkolwiek może on utrudnić należytą kontrolę obrotu na podstawie ksiąg, to jednak ujemne skutki stwierdzonego stanu rzeczy w żadnym razie nie mogą rozciągać się z góry już także na postępowanie odwoławcze.*

W konkretnym wypadku skarżąca firma w postępowaniu przed II instancją *broniła* prawidłowości ksiąg właśnie *twierdzeniem o usunięciu braków formalnych* stwierdzonych przy pierwszym badaniu ksiąg. *Było zatem obowiązkiem władzy wyjaśnienia te sprawdzić i orzec zależnie od ustalonego stanu rzeczy.*

W związku z ustaleniem sald kredytowych na rachunku kasy względnie księgowania niektórych wpływów kasowych pod niewłaściwą datą skarżąca powołuje się na wyjaśnienia, udzielone w postępowaniu administracyjnym, a mianowicie, że w sporadycznych wypadkach *przyczyną tego stanu rzeczy była praktyka stosowana w przedsiębiorstwie wpisywania do rachunku kasy gotówki pochodzącej z inkasa dopiero z chwilą ostatecznego rozliczenia się kasjera z inkasentami.*

Wprawdzie nie może ulegać wątpliwości, że składanie gotówki do kasy przedsiębiorstwa stanowi wypadek księgowania, a zatem winno znaleźć właściwy wyraz na rachunku kasy, lecz *jakie znaczenie przypisać takiemu uchybieniu w konkretnym wypadku, to zależy od towarzyszących okoliczności. Skoro skarżąca broniła się powołaniem się na stałą praktykę podyktowaną względami technicznymi, to winna była władza orzekająca z obroną tą rozprawić się wywodnie w orzeczeniu.*

Natomiast *jest skarżąca w błędzie, jeśli mniema, że dowód ze świadka, choćby nim był kierownik przedsiębiorstwa, na okoliczność, że zeznany obrót, zaczerpnięty z ksiąg, uznanych za nieprawidłowe, odpowiada rzeczywistości, jest w ogóle proceduralnie dopuszczalny...*

W myśl powyższych rozważań przeto Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie z powodu wadliwego postępowania na zasadzie art. 84 p. 3 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym Dz. Ust. poz. 806 i zarządził zwrot opłat od skarg stosownie do przepisu art. 95 tegoż prawa w brzmieniu ustawy z 24 marca 1937 Dz. Ust. poz. 150.

1. Kwestia wpływu braku bilansu zamknięcia w dniu urzędowego badania ksiąg na postępowanie podatkowe ma już obfitą i jednolitą judykaturę. Omówiliśmy ją obszernie w naszej glosie do wyroku NTA z dn. 12.5.1937. l. rej. 5032/35 i 5892/35. W numerach 11 i 12 OBP za rb. (str. 163 i 180) ogłosiliśmy dwa wyroki NTA w tej samej materii.

Ogłoszony wyżej najnowszy wyrok NTA z d. 10 czerwca 1938 nie odchyla się od linii ustalonej w judykaturze.

2. Również kwestia oceny salda kredytowego kasy ma już obfitą judykaturę. Omówiliśmy ją w glosach umieszczonych w numerach 3 (str. 43 i n.) i 10 (str. 158 i n.) OBP za r. 1937 i w numerze 3 (str. 36 i n.) OBP za rb. — do ogłoszonych tamże dalszych wyroków.

Inne wyroki w tej samej materii zostały ogłoszone przez nas w nu-

merze 5 OBP za rb., str. 71 i n. (okólnik Ministerstwa Skarbu), numerze 6 OBP za rb., str. 83 i n. oraz numerze 27 OBP za rb., str. 444 i n.

Do ogłoszonego wyżej wyroku NTA z d. 10 czerwca rb. pragniemy dorzucić w materii salda kredytowego następującą uwagę.

Saldo kredytowe kasy powstało w wypadku, roztrząśniętym w ogłoszonym wyżej wyroku, w ten sposób, że przedsiębiorstwo wpisywało składaną przez inkasentów gotówkę nie natychmiast, lecz dopiero po rozliczeniu się z inkasentami.

Ta praktyka mogłaby być uznana za usprawiedliwioną, gdyby składanie przez inkasentów gotowizny nie miało charakteru przelania jej do kasy, lecz złożenia jej na przechowanie — aż do rozliczenia się.

Ale skoro przedsiębiorstwo złożoną przez inkasentów gotowiznę rozchodowało — na co wskazuje tłumaczenie salda kredytowego kasy opisaną praktyką — mamy do czynienia z niewątpliwym uchybieniem przeciwko elementarnej zasadzie księgowości: każdy wpływ winien znaleźć natychmiast swój wyraz w księgowości.

NTA w ogłoszonym wyroku stwierdza, że zachodzi uchybienie. Jednakże uznaje, że ustalenie, jaki wpływ ma takie uchybienie na prawidłowość ksiąg w konkretnym przypadku — „zależy od towarzyszących okoliczności".

Podnosimy skwapliwie wagę tego stanowiska NTA. Przez takie ustosunkowanie się do uchybienia przeciwko zasadom księgowania NTA zwalcza panujący jeszcze niestety błędny pogląd, jakoby każde uchybienie już samo przez się — niejako automatycznie — dyskwalifikowało księgowość jako prawidłową.

Ponieważ ten „automatyzm" w ocenie księgowości zwalczamy przy każdej okazji (ob. nasz referat na IV Ogólnokrajowy Kongres Księgowych i Rzeczoznawców Księgowości w Katowicach, OBP, 1937, nr 37 i artykuł prof. Lulka, OBP, 1938, nr 31), notujemy z zadowoleniem wyżej podkreślone stanowisko NTA — że wpływu uchybienia na ocenę konkretnej księgowości nie wolno ustalać in abstracto, lecz in concreto — w związku z „towarzyszącymi okolicznościami".

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

71.

AMORTYZACJA PRAW BEZTERMINOWYCH.

Ani ustawa o pod. doch., ani rozp. wyk. do niej nie przewidują amortyzacji praw nie ograniczonych terminem.

NTA, 4 maja 1938, l. rej. 358/34.

Z uzasadnienia: Przy wymiarze podatku dochodowego *doliczono skarżącej spółce akc. do zysku bilansowego między in-*

nymi... „nieuzasadniony odpis licencji" w kwocie 43.000 zł...

Spółka wyjaśniła w postępowaniu wymiarowym, że *jest to odpis połowy sumy figurującej w aktywach na rachunku patentów, że jednak ta suma została zapłacona firmie:* „Europaeischer Verband der Flaschenfabriken G. m. b. H." w Duesseldorfie nie za patent ani też za licencję, lecz za *„niejako monopolowe stanowisko", polegające na nie ograniczonej żadnym terminem możności produkowania butelek za pomocą maszyn Owensa, których nikt prócz wymienionej firmy nie ma prawa dostarczać do Polski.* Skarga podnosi, że „wszelkie prawa", nabyte przez płatnika a objęte aktywną stroną bilansu, podlegają amortyzacji i że według przepisów buchalterii i zwyczajów kupieckich koszt wspomnianej „licencji" mógł być zamortyzowany bądź od razu w roku, kiedy został poniesiony, bądź też w kilku latach, a to stosownie do zapatrywań samej płatniczki, opartych na jej doświadczeniu kupieckim. *Ale wymienione buchalteryjne i gospodarcze podstawy odpisu nie wystarczają jeszcze do uzasadnienia jego potrącalności ze stanowiska ustawy o podatku dochodowym, w szczególności jej art. 6 i przepisów wykonawczych o amortyzacji.* Art. 6 bowiem przewiduje amortyzację tylko budynków, maszyn i martwego inwentarza, przepisy wykonawcze zaś (§ 16 rozp. poz. 298/21 DURP, podobnie § 14 nowego rozp. wyk. poz. 301/36 DURP) dopuszczają ponadto amortyzację nabytych odpłatnie „przywilejów i praw terminowych", a to w stosunku do czasu korzystania z tych przywilejów i praw. Natomiast ani ustawa, ani przepisy wykonawcze nie przewidują amortyzacji praw nie ograniczonych żadnym terminem, a o takie właśnie prawo chodzi w spornym przypadku, jak to także skarga wyraźnie stwierdza.

Skarga powołuje się na tezę wyroku NTA z 15.10.1930 l. rej. 3550/28, ale teza ta, według której okoliczność, że skutki poczynionych wkładów będą działały i po upływie miarodajnego dla wymiaru okresu gospodarczego, nie wystarcza sama przez się do odmówienia tym wkładom charakteru potrącalnych kosztów z art. 6 ustawy o pod. doch. — dotyczy innego zagadnienia niż to, które jest przedmiotem sporu, mianowicie rozgraniczenia wydatków tzw. eksploatacyjnych i inwestycyjnych.

Zauważyć należy, iż płatniczka w postępowaniu wyjaśniającym uzasadniała odpis z wartości tym, iż chodzi o prawo, które „może w razie zmiany stosunków stać się bezwartościowe", co mogłoby być rozumiane jako oparcie się na tym przepisie art. 6, który mówi o potrąceniu strat w przedmiotach podlegających zużyciu. Ten przepis nie mógłby jednak dostarczyć podstawy dla żądania skarżącej już z tego powodu, że sporny odpis wyraża stratę nie rzeczywistą, lecz tylko możliwą...

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 17 SIERPNIA 1938 R.
L. D. V. 20117/1/38

w sprawie postępowania przy uznawaniu spółdzielni wojskowych za działające w obrębie koszar.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 24 z 1938 r., poz. 608).

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że niektóre władze skarbowe przy

ustalaniu czy dana spółdzielnia wojskowa, ubiegająca się o ulgi z art. 40 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z r. 1936 nr 14, poz. 339), działa w obrębie koszar—nie uznają za wystarczające zaświadczeń, wydanych przez wojskowe władze garnizonowe, lecz o stwierdzenie powyższej okoliczności zwracają się do zarządów gmin i na ich opinii opierają kwalifikację obrotów, osiągniętych przez wspomniane spółdzielnie.

Celem ujednolicenia postępowania, Ministerstwo Skarbu, po porozumieniu się z Ministerstwem Spraw Wojskowych komunikuje, że władzami, właściwymi do wydawania omawianych wyżej zaświadczeń, są wyłącznie władze wojskowe, a mianowicie dowódcy O. K., dowódca K. O. P. odnośnie spółdzielni K. O. P., dowódca Floty w Gdyni i dowódca Flotylli Rzecznej w Pińsku — odnośnie spółdzielni Marynarki Wojennej.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że za koszary w rozumieniu art. 40 ust. (2) ustawy o państwowym podatku przemysłowym należy uważać pomieszczenia, stanowiące zarówno własność wojska, jak i przez wojsko dzierżawione, a zajęte dla celów zakwaterowania oddziałów wojskowych. Wobec tego za obrót osiągnięty w obrębie koszar należy uważać obrót uzyskany przez spółdzielnie, znajdujące się w obrębie takich pomieszczeń i tylko z osobami uprawnionymi do stałego przebywania w obrębie tych pomieszczeń. Jeżeli natomiast spółdzielnia, nawet znajdująca się w obrębie koszar, położona jest w sposób, który umożliwia korzystanie z niej osobom nie uprawnionym do stałego przebywania w obrębie koszar, to do obrotu, uzyskanego z tymi osobami, nie może mieć zastosowania art. 40 ust. (2) powołanej ustawy.

W tych warunkach oraz zgodnie z zarządzeniami Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 22 marca i 22 lipca 1938 r. Nr 0381-12/W. Og. II Ministerstwo Skarbu poleca uznawać za wystarczające zaświadczenia, wydawane przez wymienionych w ust. drugim dowódców, które poza stwierdzeniem faktu, że dana spółdzielnia znajduje się w obrębie koszar, zawierają również ustalenie, czy spółdzielnia dostępna jest wyłącznie dla osób uprawnionych do stałego przebywania w obrębie koszar, czy też mogą z niej korzystać również i osoby postronne.

Wszelkie wątpliwości, nasuwające się przy rozważaniu treści omawianych zaświadczeń powinny władze skarbowe usuwać drogą bezpośredniego porozumienia się z odnośną władzą wojskową.

Za Dyrektora Departamentu:
(—) K. Janczewski
Naczelnik Wydziału

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 24 SIERPNIA 1938 R.
L. D. V. 20156/2/38
w sprawie kwalifikacji dochodu z udziałów naftowych brutto.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 24 z 1938 r., poz. 609)

Wyciąg
z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 11 kwietnia 1938 r. I. rej. 732/36.

— — — — — — — — — — — —

...Skarżącej wymierzono podatek od dochodu, uzyskanego z udziałów naftowych brutto. Władza pozwana nie uwzględniła odwołania, stojąc na stanowisko prawnym,

że udziały naftowe są prawami hipotecznymi, wpisanymi do ksiąg naftowych, i dlatego podlegają opodatkowaniu na zasadzie art. 1 p. 2 lit. a) ustawy o państwowym podatku dochodowym (poz. 411/25 Dz. Ust.).

W skardze wniesionej do Najwyższego Trybunału Administracyjnego płatniczka zwalcza stanowisko prawne władzy pozwanej, wywodząc, że obowiązek uiszczenia podatku dochodowego od dochodu z udziałów naftowych brutto, zapisanych jako ciężar realny do księgi naftowej, który władza opiera na art. 1 p. 2 lit. a) ustawy, nie jest przewidziany w tym przepisie, gdyż z istoty swej różni się on od dochodu z wierzytelności zahipotekowanej, który wymienia art. 1 p. 2 lit. a). Skoro powołany przepis nie wymienia dochodu udziałów naftowych brutto, a udziały te nie są wierzytelnością hipoteczną, to skarżąca nie podlega z tego tytułu opodatkowaniu.

Władza pozwana w odpowiedzi na skargę wnosi o jej oddalenie, jako nieuzasadnionej.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył co następuje:

Zarówno skarżąca, jak i władza, opierają się na przepisie art. 1 p. 2 lit. a) ustawy o podatku dochodowym. Władza pozwana przyjmuje, że udziały naftowe brutto stanowią prawa hipoteczne, że więc są one prawami majątkowymi przywiązanymi do obszaru Państwa, a nie twierdzi bynajmniej, jak zarzuca skarżąca, że dochody z udziałów naftowych brutto są dochodem z wierzytelności zahipotekowanych na nieruchomości. Władza zaliczyła więc te udziały naftowe do innej grupy źródeł dochodu, wskazanej w tymże punkcie 2 art. 1 ustawy pod lit. a), aniżeli twierdzi skarga.

Już w wyroku z dnia 15 stycznia 1935 r. L. Rej. 4728/31, na motywy którego Najwyższy Trybunał Administracyjny w myśl § 57 swego regulaminu się powołuje, Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł i uzasadnił, że przychody z udziałów naftowych brutto są dochodem z praw majątkowych. Skoro zaś obowiązek podatkowy osób stale zamieszkałych zagranicą obejmuje według wyraźnego przepisu art. 1 p. 2 lit. a) powołanej ustawy dochód płynący z majątku (a więc i z praw majątkowych), przywiązanych do obszaru Państwa przepisami prawnymi, a udziały brutto są niespornie ciężarami realnymi, przywiązanymi przepisami prawa naftowego do nieruchomości — w danym przypadku położonych na obszarze Państwa Polskiego — zasadnie władza pozwana uznała, że skarżąca podlega co do tego dochodu opodatkowaniu w myśl przepisu art. 1 p. 2 lit. a) ustawy.

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę, jako nieuzasadnioną.

Za Dyrektora Departamentu:
(—) K. Janczewski
Naczelnik Wydziału

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 26 SIERPNIA 1938 R. L. D. V. 12650/3/38

w sprawie państwowego podatku gruntowego od majątków, przeznaczonych na prowadzenie państwowych zakładów chowu koni.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 24 z 1938 r. poz. 610).

Niektóre urzędy skarbowe, w celu ustalenia wysokości oddzielnego dodatku do państwowego podatku gruntowego (art. 7 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. — Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 593), łączą kwoty tego podatku, wymierzonego z majątków państwowych, będących w użytkowaniu państwowych zakładów

chowu koni, z kwotami państwowego podatku gruntowego, przypadającymi z majątków państwowych, należących do Lasów Państwowych.

W związku z tym wyjaśnia się, że zakłady chowu koni stanowią odrębny dział administracji państwowej. Wynika to z brzmienia art. 11 i 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. o państwowych zakładach chowu koni i premiowaniu ogierów (Dz. U. R. P. Nr 48, poz. 435) w brzmieniu ustawy z dnia 29 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 191).

Wobec tego w myśl przepisów § 86 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 250) należy dla obliczenia oddzielnego dodatku progresywnego do państwowego podatku gruntowego traktować majątki państwowe, przeznaczone na prowadzenie zakładów chowu koni, jako należące do oddzielnego płatnika i dla obliczenia wysokości oddzielnego dodatku nie łączyć kwot państwowego podatku gruntowego, przypadających z tych majątków, z kwotami takiegoż podatku, przypadających z majątków należących do Lasów Państwowych lub do innych działów administracji państwowej.

Za Dyrektora Departamentu:
(—) K. Janczewski
Naczelnik Wydziału

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 26 SIERPNIA 1938 R. L. D. V. 15936/3/38

w sprawie gruntów od torami kolejowymi.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 24 z 1938 r., poz. 611).

W celu jednolitego traktowania przy wymiarze podatku gruntowego gruntów pod torami kolejowymi—Ministerstwo Skarbu udziela następujących wyjaśnień:

Za grunty pod torami kolejowymi, wymienionymi w art. 2 p. 4 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 593) i w § 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 250), należy uznawać:

a) torowiska (grunty pod właściwymi torami i urządzeniami technicznymi wraz z przylegającymi ścieżkami, ograniczone krawędziami korony torowiska),

b) grunty pod budynkami w obrębie stacyj, placami do ładowania i drogami dojazdowymi,

c) pasy przy torowiskach kolejowych o szerokości w rzucie poziomym trzech metrów.

Wszelkie inne grunty kolejowe nie wymienione wyżej pod a), b) i c), które będą podlegały podatkowi gruntowemu, należy zaliczać:

1) na obszarze, gdzie obowiązują przepisy art. 127 i 170 ust. o pod. bezp. (T. V. ros. Zb. Pr.)—do V kl. wg taryfy dworskiej,

2) na obszarze województw wschodnich — do II kategorii gruntów.

Podział powierzchni terytorium kolejowego na część wolną i na część podlegającą podatkowi gruntowemu, powinny urzędy skarbowe przeprowadzać na podstawie dowodów, dostarczonych przez dyrekcje kolejowe, a w ich braku — na podstawie dowodów, posiadanych przez Powiatowe Komisje Klasyfikacyjne.

Nakazy płatnicze na omawiany podatek należy doręczać właściwym terytorialnie dyrekcjom kolejowym.

Za Dyrektora Departamentu:
(—) K. Janczewski
Naczelnik Wydziału

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw RP. Nr 66 z dn. 9 września 1938 r.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29.8.1938—przepisy dotyczące przestrzegania warunków bezpieczeństwa i higieny przy robotach budowlanych na obszarze województwa śląskiego (poz. 494).

Obwieszczenie Ministra Spraw Wojskowych z dn. 6.7.1938 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu RPR. z 8.11.1927 o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa (poz. 496).

Dziennik Ustaw RP. Nr 69 z dn. 15 września 1938 r.

Rozporządzenia Rady Ministrów: z dn. 3.9.1938 o zmianie granic powiatów wyrzyskiego i sępoleńskiego w województwie pomorskim (poz. 501); — z dn. 3.9.1938 o rzeczowych świadczeniach wojennych (poz. 502); — z dn. 3.9.1938 o przedłużeniu terminu do występowania o stwierdzenie prawa do ulg przewidzianych w RPR. z 27.10. 1933 o popieraniu elektryfikacji (poz. 503).

Rozporządzenia Ministrów: Wyznań Rel. i O. P. z 18.8.1938 wydane w porozu- z Ministrami Spraw Wojsk. i S. Wewn. w sprawie określenia szkół, których uczniowie i słuchacze uprawnieni są do ubiegania się o odroczenie zasadniczej służby wojskowej (poz. 504); — Opieki Społ. z 31.8.1938 o ubezpieczeniu brackim w powiatach będzińskim, bielskim, bialskim i chrzanowskim (poz. 505);—Opieki Społ. z 31.8.1938 o nadaniu orzeczeniu Komisji Rozjemczej z 17.5.1938 mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze miasta Łodzi i okolicy (poz. 506).

Dziennik Ustaw RP nr 70 z dn. 23 września 1938 r.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dn. 2.7.1938 w sprawie przejęcia przez Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych zobowiązań Powszechnego Zakładu Pensyjnego dla Funkcjonariuszów z tytułu ubezpieczenia dodatkowego (poz. 509).

Dziennik Ustaw RP Nr 71 z dn. 24 września 1938 r.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznyc z dn. 22.9.1938 w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 10.9.1938 o pasie granicznym (poz. 516).

KALENDARZ PODATKOWY

W październiku 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 października 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 września 1938 r.

Do 7 października 1938 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę we wrześniu 1938 r.

Do 15 października 1938 r. — zaliczka kwartalna (za III kwartał) na podatek przemysłowy od obrotu przez płatników nieprowadzących prawidłowych ksiąg han-

dlowych (i niepłacących zryczałtowanego podatku od obrotu)—w wysokości 1/5 kwoty tego podatku wymierzonego za rok ubiegły.

Do 15 października 1938 r. — II rata (druga połowa) podatku dochodowego różnicowego od kumulacji uposażeń otrzymanych w roku poprzednim (1937) od kilku służbodawców, bądź to od kumulacji dwóch lub kilku wynagrodzeń otrzymanych w roku poprzednim od jednego służbodawcy: podatek ten jest płatny przez pracowników; pracownik winien obliczyć podatek na przepisanym formularzu.

Do 20 października 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni października 1938 r.

Do 25 października 1938 r.—zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu wrześniu 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 25 października 1938 r. — zaliczka kwartalna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w III kwartale 1938 przez innych płatników prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Do 31 października 1938 r. — II rata półroczna podatku od lokali (druga połowa) za drugie półrocze 1938 r.

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w październiku 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w październiku 1938 r.

PORADNIA

577. *Leopold.*

1. **Zamówienie towaru** u dostawcy jest zdarzeniem natury czysto prawnej, a przeto **nie podlega ujawnieniu w księgach handlowych,** które powinny rejestrować jedynie zjawiska gospodarcze. Zaszłością ekonomiczną jest dopiero otrzymanie towaru lub co najmniej faktury stwierdzającej, że towar został wysłany i postawiony do dyspozycji nabywcy (ob. artykuł pt. „Księgowanie towaru przez nabywcę", OBP, 1937, str. 229 n.).

2. **Sprzedaje Pan maszynę używaną, której dostawa nastąpi po dokonaniu remontu. Przy zawarciu umowy nabywca wpłaca Panu zaliczkę. Faktura będzie wystawiona przez Pana w dniu dostawy, przy czym uwzględnione będą niektóre nie dające się z góry obliczyć koszty. Jak należy księgować?**

Otrzymanie zaliczki należy zaksięgować (Wn. Kasa. Ma Sprzedaż). Resztą ceny fakturowej obciąży Pan nabywcę na dobro Rku Sprzedaży dopiero w chwili wysłania maszyny i wystawienia faktury (por. wyżej p. 1).

Jeżeli sprzedana maszyna używana nie jest przedmiotem obrotu przedsiębiorstwa, lecz należy do jego urządzeń stałych, zamiast Rku Sprzedaży wchodzi w rachubę Rk Ruchomości. Poza tym ob. OBP, 1938, str. 404, odpow. nr 381 p. 1 — w kwestii uwzględnienia dotychczasowej amortyzacji sprzedanego majątku stałego.

3. **Listy płacy powinny zawierać** m. in. okres czasu, za który przypada wypłata, ilość godzin nadliczbowych i wysokość zapłaty za nie. W rubryce „wynagrodzenie" powinny być zamieszczone m. in. podrubryki „akord" oraz „ilość jednostek akordowych" (Rozp. Min. P. i O. S., DURP, 1928 r., poz. 847). **Sło-**

sowanie systemu płacy akordowej nie wyklucza ewent. żądania wyższego wynagrodzenia za pracę wykonaną w godzinach nadliczbowych, jeżeli „pracy takiej pracodawca żądał wyraźnie od pracownika akordowego" (orzecz. S. N. Zb. Urz., nr 3 z 1934 r.).

Z powyższego wynika, że w przypadku pracy akordowej listy płacy powinny wykazywać w zasadzie nie ilość godzin przepracowanych, lecz ilość wykonanych sztuk, wyjątkowo zaś—ilość godzin nadliczbowych i wykonanych w tych godzinach sztuk, jeżeli pracy w tych godzinach pracodawca żądał wyraźnie.

578. *E. S. B.*

1. Ob. OBP, 1938, str. 404, odpow. 381 p. 1 — **w przedmiocie uwzględnienia amortyzacji przy wyksięgowaniu sprzedanego majątku stałego.**

O ile chodzi **o osobę prawną** (art. 21 ustawy o pod. dochod.), **zysk na sprzedaży przedmiotów majątkowych podlega opodatkowaniu** (por. art. „Zyski i straty na przedmiotach majątkowych a opodatkowanie osób prawnych". OBP, 1938, str. 34 n.).

2. **„Darowanie" udziałowcom spółki z ogr. odp. sum pobranych przez nich w czasie istnienia spółki tytułem „pożyczek",** nie może zmniejszyć dochodu podatkowego spółki. Dla wspólników „darowane" pożyczki stanowią dochód z udziałów w spółce z ogr. odp., obecnie wolny od opodatkowania.

Zaznaczyć należy, że zrzeczenie się przez spółkę pretensji z tytułu pobranych przez udziałowców pożyczek, o ile nie stanowi formy podziału zysku, lecz zmierza do podziału pomiędzy wspólników majątku likwidowanej spółki, musi nastąpić z zachowaniem przepisów o likwidacji spółek z ogr. odpow. Odpowiednia uchwała o „darowaniu" pobranych pożyczek może być powzięta po upływie 6 miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia o otwarciu likwidacji i wezwaniu wierzycieli (art. 275 § 1 Kod. Handl.).

3. **Zaksięgowanie podatku dochodowego** nie pozostaje w związku z momentem kontroli ksiąg przez władze skarbowe. Przewidywany podatek dochodowy można zapisać przy zamykaniu ksiąg w ciężar Rku Strat i Zysków; suma podatku będzie jednak doliczona do zysku buchalteryjnego przy ustalaniu podstawy wymiaru podatku dochodowego.

579. *G. K. Łódź.*

1. **„Doręczenie towaru przez przedsiębiorstwo wierzycielowi w celu pokrycia zobowiązania** stanowi transakcję, podlegającą opodatkowaniu" (§ 18 ust. 8 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem.). **Bez znaczenia jest okoliczność, że towar jest odstępowany wierzycielom po cenie nabycia.** — Posiadane świadectwo przemysłowe jest wystarczające.

2. Księgowanie jest spóźnione. Należy spowodować nadsyłanie faktur jednocześnie z wysyłką przędzy nakładcom na rachunek nabywcy.

3. Pytanie nie jest dostatecznie jasne.

4. **Powiększenie kapitału obrotowego przez zaciąganie pożyczek zamiast powiększenia kapitału zakładowego, jest dopuszczalne.** — Tłumaczenie, że pieniądze, wypożyczane przez żonę właściciela, pochodzą z jej oszczędności, jest mało prawdopodobne. Zależy to zresztą od okoliczności.

580. *C. B. S., Lwów.*

1. Art. 16 ustawy z 2 lipca 1924 r. w przedmiocie **pracy młodocianych i kobiet,** w myśl którego kobieta w stanie ciąży ma prawo przerwać pracę na 6 tygodni przed rozwiązaniem i nie wolno zatrudniać kobiety w ciągu 6 tygodni od dnia porodu, nie został uchylony.

2. **Zasiłek połogowy** wynosi tygodniowo 50% przeciętnego tygodniowego zarobku ubezpieczonej. Zasiłek połogowy jest wypłacany przez czas, gdy położnica wstrzymuje się od pracy, nie dłużej jednak niż w ciągu 8 tygodni, z których co najmniej 6 przypadać powinno po porodzie.

3. **Pracownica umysłowa nie ma pra-**

wa do zasiłku połogowego w okresie czasu, w którym w myśl przepisów prawnych przysługuje jej prawo do całkowitego wynagrodzenia od pracodawcy (art. 105 ust. 1 p. 2 i 95 ust. 5 ustawy o ubezpieczeniu społecznym). Ponieważ w czasie przerw w pracy, spowodowanych ciążą (wyżej p. 1), pracownica nie traci prawa do wynagrodzenia, nie przysługuje jej zasiłek połogowy, jeśli stosunek pracy nie uległ wcześniej rozwiązaniu.

4. **Pracownicy nie można narzucić korzystania z urlopu odpoczynkowego w czasie, gdy przerwa w pracy jest usprawiedliwiona ciążą i porodem,** jeżeli jednak dobrowolnie korzysta wtedy z normalnego urlopu, nie przysługuje jej dodatkowe wynagrodzenie.

581. *O. Białystok.*

Według § 39 Rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z d. 28 grudnia 1933 (DURP 1933, poz. 818), „pracodawca obowiązany jest **na żądanie** ubezpieczonych i **organów ubezpieczalni społecznej** udostępnić przeglądanie umów o pracę, **ksiąg płac... oraz związanych z nimi dowodów rachunkowych i ich wpisów do ksiąg".**

582. *Księgowy Cz.*

1. Sprostowanie pomyłki zostało dokonane prawidłowo.

2. **Strata, poniesiona wskutek wypłacenia zaliczki pracownikowi, który wyjechał w niewiadomym kierunku,** jest potrącalna z przychodu i może być spisana na straty (za pośrednictwem Rku Pensji, Kosztów Handlowych lub tp.).

3. Praktyka nie jest ustalona. Przechowywanie grzbietów bloczka kasowego jest, naszym zdaniem, wystarczające.

4. **Jeżeli wpłaty i wypłaty są udokumentowane rachunkami i pokwitowaniami,** wystawianie asygnat kasowych nie jest konieczne.

5. Nie możemy w ramach Poradni przedstawić całego systemu księgowości komisanta. Został on zresztą już omówiony w artykule p. t. „System księgowości komisanta" (OBP. 1937 str. 165 n.) Nie możemy ponadto z listu Pana wywnioskować, czy w danym przypadku chodzi o komis, czy też o tzw. „półkomis" (por. OBP, 1937, str. 245 n.).

6. **Spisanie straty bilansowej spółki z ogr. odp. z kapitału zakładowego,** czyli obniżenie wysokości tego kapitału, wymaga zachowania szeregu formalności (uchwały spólników, zaprotokółowanej przez notariusza, trzykrotnych ogłoszeń itd., ob. art. 254 i n. Kod. Handl.).

7. **Jeżeli umowa spółki z ogr. odp. przewiduje obowiązek dopłat,** wystarczy do uchwalenia dopłat, jeżeli umowa nic innego nie stanowi, uchwała zgromadzenia spólników, powzięta zwykłą większością głosów (art. 178 i 236 Kod. Handl.). Jeżeli natomiast umowa o dopłatach nic nie mówi, konieczna jest przed uchwaleniem dopłat odpowiednia zmiana umowy spółki w drodze uchwały zgromadzenia, zaprotokółowanej przez notariusza i powziętej większością dwóch trzecich głosów oddanych (chyba że umowa ustanawia surowsze warunki). Ob. art. 237 Kod. Handl.

Co do księgowania dopłat ob. art. 247 p. 4 i 5 Kod. Handl.

583. *Man, Katowice.*

Płatnicy, którzy prowadzą księgi handlowe, są obowiązani do składania zeznań dla wymiaru pod. przem. od obrotu (§ 62 rozp. wyk. do OP). **Niezłożenie zeznania** w terminie poza sankcją karną (art. 183 OP), ma ten skutek, że władza wymiarowa może ustalić podstawy wymiaru odmiennie od zeznania, nawet bez uprzedniego uznania ksiąg za nieprawidłowe lub nierzetelne. W żadnym jednak razie nie może władza wymiarowa opodatkować obrót pośrednika handlowego, ze względu na niezłożenie zeznania w terminie, według stawki, przewidzianej dla przedsiębiorstwa handlu towarowego (i to nawet — **nie** prowadzącego ksiąg handlowych). Zaznaczyć należy, że dla uznania stosunku pośrednictwa, inaczej niż przy komisie, prowadzenie ksiąg nie jest konieczne (art. 5 p. 5 ustawy o pod. przem.).

Ponadto uważamy, że skoro — mimo niezłożenia zeznania w terminie — władza poddała księgi rewizji i żadnych wadliwości nie stwierdziła, nie może ona pominąć tych ksiąg jako dowodu przy ustaleniu również wysokości obrotu. Art. 70 § 2 i 5 OP przewiduje dowód z ksiąg handlowych również dla płatników, którzy zeznań nie złożyli.

584. *H. S. Grodno.*

Zgodnie z okólnikiem Min. Sk. z 26.XI. 1937 (OBP, 1938, str. 658) wolno przedsiębiorstwo handlu towarowego w 1938 r. prowadzić na podstawie św. przem. kat. III (zamiast II), „o ile wysokość ustalonych **za rok 1936** obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 50.000 zł". Wysokość obrotu w 1938 r. jest zatem pod tym względem bez znaczenia.

585. *T. S. W.*

Tzw. „fundusz amortyzacyjny", tworzony w drodze corocznych odpisów na amortyzację składników majątkowych, **nie reprezentuje żadnego rzeczywistego kapitału.** Odnośna pozycja po stronie biernej bilansu stanowi tzw. „równoważnik wartości", mający na celu jedynie sprostowanie błędu, który popełniamy świadomie, wstawiając po stronie czynnej bilansu ruchomości lub tp. ze zbyt wielką wartością. „Jeżeli np. ruchomości, które nas kosztowały zł 1000, a wskutek zużycia straciły zł 50 na wartości, zapiszemy w stanie czynnym bilansu po ich cenie zakupu, tj. z wartością zł 1000, popełniamy błąd, gdyż obecnie są one warte tylko zł 950. Błąd ten możemy naprawić (wystornować), księgując po stronie biernej bilansu różnicę, tj. stratę na wartości przez zużycie, czyli zł 50... Otóż pozycja „umorzenie ruchomości" stanowi właśnie równoważnik wartości dla pozycji „Ruchomości"—wywodzi prof. Góra, Bilanse, 1938, str. 66/7. Por. też prof. Lulek, Rewizja bilansów spółek akcyjnych, 1937, str. 33: „używanie biernej metody amortyzowania stwarza tylko złudzenie powstawania nowego kapitału własnego, zwanego pospolicie amortyzacyjnym, któremu nie odpowiada nic realnego".

Podział między spólników sumy, równej "funduszowi umorzenia" i usunięcie w związku z tym odnośnej pozycji z bilansu, prowadziłoby zatem do jego sfałszowania, ponieważ, wbrew rzeczywistości, inwentarz figurowałby nadal z pierwotną większą wartością, zaś żadna pozycja po stronie biernej nie równoważyłaby nadwyżki wartości książkowej ponad rzeczywistą.

Jeżeli stan kasy pozwala na wycofanie części gotówki, może to nastąpić w drodze przyznania spólnikom zwrotnych pożyczek (zamiast „podziału" funduszu umorzenia ruchomości).

Skorowidz rzeczowy

Księgowość — bilans bankowy — 633 **); — bloczki kasowe — **P** *) 646; — brak bilansu zamknięcia — **O** *) 636; — istota „funduszu amortyzacyjnego" — **P** 647; — księgowanie podatku dochodowego — **P** 645; — księgowanie sprzedaży rzeczy używanej z obowiązkiem dokonania remontu — **P** 644; — nieukończenie inwentarza — **O** 636; — rachunki, pokwitowania a asygnaty kasowe — **P** 646; — saldo kredytowe kasy — **O** 636; — zamówienie towaru — **P** 644.

Ordynacja podatkowa — dowód ze świadków na wysokość obrotu — **O** 636; — skutki niezłożenia zeznania — **P** 646.

Podatek dochodowy — amortyzacja praw bezterminowych — **O** 638; — dochód z udziałów naftowych brutto — **Ok** *) 640; — potrącalność straty poniesionej wskutek wypłacenia zaliczki pracownikowi — **P** 646; — zysk na sprzedaży majątku stałego u osób prawnych — **P** 645.

Podatek gruntowy — grunty pod torami kolejowymi — **Ok** 642; — od majątków przeznaczonych na prowadzenie państwowych zakładów chowu koni — **Ok** 641.

Podatek przemysłowy — a doręczenie towaru wierzycielowi na zapłatę długu — **P** 645.

Spółka z ogr. odp. — „darowanie" udziałowcom pożyczek w spółce — **P** 645; — dopłaty — **P** 646; — powiększenie kapitału obrotowego przez zaciąganie pożyczek — **P** 645; — spisanie straty bilansowej z kapitału zakładowego — **P** 646.

Ubezpieczenie społeczne — obowiązek okazania ksiąg handlowych organom ubezpieczalni — **P** 646; — zasiłek połogowy — **P** 645, 646.

Umowa o pracę — akordową a godziny nadliczbowe — **P** 645; — praca kobiet w okresie przedpołogowym i popołogowym — **P** 645; — treść list płacy — **P** 644.

Ulgi podatkowe dla spółdzielni — wojskowych — **Ok** 639.

Urlop — w czasie przerwy w pracy z powodu ciąży i porodu — **P** 646.

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia"
**) Liczby oznaczają stronice.

Cena 1 egz. zł. 1.50

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8

Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31

Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50

Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie

Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15